

ŘEŠENÍ UKÁZKOVÉHO TEXTU

Potřebných zásahů je celkem 50. Pokud Váš výsledek byl mezi 45 a 50 (a pokud Vaše zásahy byly oprávněné – viz dále), lze to možná přijmout, každý občas chybujeme. Čím nižší ale Váš výsledek je, tím více byste se měli zamyslet nad pozorností, kterou sledování textu věnujete, a tím vhodnější by pro Vás také bylo se nabízeného semináře zúčastnit, abyste rozšířili své vědomosti v daném směru.

Probereme nyní jednotlivé typy chyb (v **opraveném textu jsou naznačeny různou barvou písma a podle potřeby je doplněno vysvětlení ve formátu [XXX]**).

- a) Tato **teorie** vyžaduje delší **diskusi**. [před tečkou mezeru navíc]
- b) Látku vzniklou popsanou syntézou [zbytečná čárka] jsme podrobili elementární **analýze**.
- c) Pro rychlost platí vztah ds/dt [znaky d stojaté] = [chybí mezeru]_v, kde s [kurzíva] je dráha a t [kurzíva] je čas.
- d) Jestliže platí $a -$ [mínus, s mezerami] $b = 4,15$ [des. znaménko, mezeru navíc], potom $c \cdot$ [znak násobení, s mezerami] $d = 53\ 546,2$ [mezery mezi číslicemi].
- e) **Ethanol** [pravopis] a **octová kyselina** [pořadí slov] patří k **rozdílným** chemickým skupinám látek, první je alkohol s teplotou varu $78,3^\circ\text{C}$ [špatně mezeru] (při normálním tlaku $1\ 01,3\ \text{kPa}$ [značka jednotky stojaté], tj. $1\ \text{atm} = 1,013\ \text{barr}$ [nesprávné jednotky]), octová (**ethanová** [pravopis]) kyselina je karboxylová kyselina s teplotou varu $117,9^\circ\text{C}$ [špatně mezeru], tj. $391,0\ \text{K}$ [správný název kelvin, značka K]).
- f) Hodnota **Avogadrový** [překlep] **konstanty** [název Avogadrovo číslo je chybný] je N_A [obrácené kurzíva] = $6,022\ 141 \cdot 10^{23}$ [mezeru mezi číslicemi, správné znaménko násobení, mezery] mol^{-1} [chyběla jednotka];
- g) Krakováním lze z **ropy** [název] získat až **65%** [chybí mezeru] **benzínu**.
- h) **Chlor** má **relativní molekulovou** [nesprávný název] hmotnost $70,90$, [chyběla čárka] dynamickou **viskozitu** $13\ \mu\text{Pa}\ \text{s}$ [nesprávná značka] při 25°C .
- i) Z počítačových **prezentací** připravte materiál, [chyběla čárka] který si účastníci mohou vytisknout a dělat si do něj poznámky. [chyběla tečka]

- Jazykové problémy – v ukázkách celkem 13 chyb.** V češtině je kromě překlepů (bod f) nejčastějším problémem nejednotnost pravopisu: jsou přípustné mnohé dubletové tvary, je však lépe v obecných slovech volit verzi progresivní. Nelze kolísat mezi „příliš“ tradičním a moderním (dvě chyby v bodě a, body g, h, i) a nelze střídát progresivní a tradiční pravopis (bod b). Problémem jsou i chybějící (bod i dvě chyby), nesprávně umístěné nebo nadbytečné čárky – obzvlášť častá chyba (body b, h, i dvě chyby). Často jsou použita slova s nesprávným významem (bod e).
- Matematické zápisy – v ukázkách celkem 17 chyb:**
  - matematické operace mají předepsaná znaménka (bod d dvě chyby; divis, -, není znaménkem pro odčítání, správné je to mínus, -, hvězdička, *, není znakem pro násobení) a jsou nutné mezery kolem nich (bod c dvě chyby, bod d dvě chyby);
  - pozor na mezery v číslech a na to, jaké desetinné znaménko je v daném jazyce přípustné – bod d tři chyby, bod f dvě chyby;
  - je nezbytné správně používat kurzivní a stojaté písmo – bod c dvě chyby.
- Veličiny a jednotky – v ukázkách celkem 15 chyb**
  - je opravdu nezbytné vyhnout se používání jednotek nepřipustných v soustavě SI (bod e dvě chyby);
  - jednotky SI mají předepsané názvy i značky (bod e, bod h), které musí být vždy psány stojatým písmem (bod e) a se správně umístěnými mezerami (bod e dvě chyby, bod g);
  - symboly fyzikálních veličin je nutno uvádět správným typem písma (bod c dvě chyby, bod f dvě chyby), s přípustnými jednotkami (bod g) a správným názvem (bod g).
- Chemické názvosloví – v ukázkách celkem 5 chyb.** Navzdory opakujícím se změnám pravidel pro psaní chemických názvů již více než 40 let platí, že v odborné literatuře se používá tradiční pravopis, a to i v „nechemických“ oborech (bod e tři chyby, bod h). Je lépe se vyvarovat používání triviálních názvů (bod g).

Podle typů uvedených chyb je vidět, jaká budou témata nabízeného semináře. O jazykových a odborných otázkách si toho v průběhu seminářů řekneme samozřejmě mnohem více a podrobně si vysvětlíme i důvody, proč určité pravidlo existuje a proč je dodržovat.